

Kliinikumi Leht

SISELEHT nr 218 | mai 2019

www.kliinikum.ee/leht

 Tartu Ülikooli Kliinikum

Kliinikumi preemia laureaat on Urmas Siigur

Urmas Siigur on sündinud 18. detsembril 1956. aastal. Ta lõpetas 1981. aastal kiitusega Tartu Riikliku Ülikooli arstiteaduskonna ning aasta hiljem kirurgia internatuuri. Urmas Siigur alustas arstina töötamist 1982. aastal Tartu Linna Onkoloogia Dispanseris. Aastatel 1982–1991 oli ta teadustööl Tartu Ülikooli üld- ja molekulaarpatoloogia instituudis, kus kaitses 1990. aastal ka kandidaadi väitekirja. 1991–1996 juhtis ta Maarjamõisa Haigla laboriosakonda. Selle baasil moodustati tema eestvedamisel 1996. aastal riiklik organisatsioon Tartu Ülikooli Kliinikumi ühendlabor, mis oli esimeseks praktiliseks sammuks Tartu erinevate tervishoiuasutuste liitmisel tulevaseks kliinikumiks. 1997. aastal kaitses Urmas Siigur doktori väitekirja Karolinska Instituudis Rootsis. Nii kandidaadi- kui doktoritöö käsitlesid seedetrakti mikroobiökoloogiat, valdkonda, mida tänapäeval tuntakse mikrobiomi- kana. Ühendlaborit juhatas ta 1999. aastani, mil temast sai Sihtasutuse Tartu Ülikooli Kliinikum esimese juhatuse liige ülemarstina, aastatel 2002–2018 oli ta aga ametis juhatuse esimehena.

Urmas Siiguri pikk töökaik on olnud valdavalt seotud Tartu Ülikooli Kliinikumiga. Viimase veerand sajandit on ta olnud vahetult seotud Tartu Ülikooli Kliinikumi arendamisega tänapäevaseks Euroo-

Urmas Siigur

pa ülikoolihaiglaks ning meditsiinikeskuseks. Nii on Maarjamõisa kujundatud meditsiinilinnak, mis pakub Eesti suurima raviasutuse patsientidele ja töötajatele suurepärase ravi- ja töökeskkonda ning praktikatingimusi üliõpilastele. Eesti tervishoiu põhiväärtuste edasivijana on Urmas Siigur olnud aktiivselt tegev tervishoiukorralduse arenduses laiemalt, sh aidanud nõukogu liikmena kaasa teiste tervishoiuasutuste nagu Tartu Kiirabi, Ida-Viru Keskhaigla ja Narva haigla, aga ka

Tartu Ülikooli meditsiinivaldkonna ja Tartu Tervishoiukõrgkooli arengule. Urmas Siiguri juhtimisel on loodud head tingimused ka teadustööks ning ta on seisnud igakülgset arstiteadusüliõpilaste huvide eest haiglas, mille tunnustuseks ta on valitud Eesti Arstiteadusüliõpilaste Seltsi auliikmeks. Urmas Siiguri panust Eesti ja Tartu meditsiini arengusse märgib ka Tartu Tähe kavaleri tiitel.

KLIINIKUMI LEHT

KOMMENTAAR

Saada tunnustatud kliinikumi preemiaga kliinikumi arendamise eest on ju kena küll. Mul on, millele tagasi vaadata. See ei ole mitte ainult betoon, Maarjamõisa meditsiinilinnak oma uute ja veel tulevate korpusetega. Veel suuremgi väärtus on see, et kliinikumist sai ühtne organisatsioon, mis on olnud kantud heas mõttes vabast akadeemilisest vaimust ja vaimsusest, mis nende aastate jooksul välja kujunes. Ma tahaks väga loota, et seda väärtust õnnestub hoida.

Kliinikumi areng viieteistkümnest kunagisest eraldi toimunud tervishoiuasutusest kaasaegseks, vaimult terveks ja majanduslikult tublil järjel olevaks euroopalikuks ülikoolihaiglaks, on vaieldamatult Eesti edulugu. Suuri asju saab korda saata vaid meeskonnatöös. Tähan siinkohal tänada kõiki tublisid kaasteelisi. See tunnustus on meile kõigile.

URMAS SIIGUR

Parimad arst-õppejõud on professor Riina Kallikorm ja dr Aili Tuhkanen

Meditsiiniteaduste valdkonna Üliõpilaskogu (MVÜK) valib igal kevadel parimaid õppejõude nende seast, kes juhendavad tudengeid kliinikumis. 2019. aasta parima arst-õppejõu tunnustus omistati arstitudengite poolt professor Riina Kallikormile ning hambaarstitudengid nimetasid parimaks hambaarst-õppejõuks dr Aili Tuhkaneni.

Professor Riina Kallikorm töötab sisekliinikus sisehaiguste-reumatoloogia-endokrinoloogia osakonnas vanemarst-õppejõuna reumatoloogia erialal.

Tudengite sõnul on professor Riina Kallikorm väga südamlik ja mõistev õppejõud, kes elab tudengitele hingega kaasa ja oskab meisterlikult äratada huvi oma eriala vastu. Professor Kallikormi individuaalne suhtumine nii õppu-

ritesse kui ka patsientidesse on tudengite arvates kiiduväärt. Seetõttu peavad arstitudengid professori vahetut ja loomulikku suhtlemist patsientidega endale suureks eeskujuks.

Dr Aili Tuhkanen töötab stomatoloogia kliinikus suukirurgia osakonnas arst-õppejõuna suu-, näo- ja lõualuukirurgia erialal.

Tudengid iseloomustavad dr Tuhkaneni nii: Alates kol-

mandast kursusest võtavad hambaravitudengid dr Aili Tuhkaneni terava pilgu all vastu vältimatut abi vajavaid patsiente. Sellistes praktikumides on pinge alati laes ja tegutseda tuleb otsusekindlalt ning kiiresti. Kuid kõige selle keskel on dr Tuhkanen nagu vana rahu ise ja juhatab, soovib, suunab õige diagnoosi poole. Vajadusel juhhib ta su kätt ka selle otseses mõistes – näiteks abstsessi avavat lõiget

tehes või nõelaga alalõua sisekülge mööda liikudes. Dr Tuhkanen seletab tudengitega läbi iga tekkinud küsimuse või idee. Vahel isegi viskab nalja. Ja visiitide lõpus saavad tudengid päevikukannet täites oma ladina keelt demonstree-rida – et ikka end targemana tunda kui praktikumi alguses.

KLIINIKUMI LEHT

KOMMENTAAR

Foto: Andres Tennus

Täna üliõpilasi suure tunnustuse eest! See on mulle väga oluline hinnang. Kliinikumis on kõik arstid ka õppejõud. See tähendab, et meie saame omalt poolt panustada jõudu, et tulevased arstid oleksid targad, edasipüüdlikud ja sellega meie meditsiini tulevik

kindlates kätes.

Soovin üliõpilastele edukat eksamisessiooni ja liikumist oma unistuste eriala poole!

PROFESSOR RIINA KALLIKORM

Kõlab klišeena, aga olin kmeeldivalt üllatunud ja silmadesse tekkisid reetlikud pisarad (praktikumis olnud V kursus vaatas mind kaastundlikult ja püüdsid lugeda mu näost võimalikku põhjust) ja kontrollisin mitu korda nii e-kirja saatjat kui saajat.

Eks iga õpetaja jätab jälje (üli)õpilasele, võistluskategooriaid on palju – iseloom, välimus, oskus teadmisi/praktilisi oskusi edasi anda, lugupidamine, samas ka ühi-

se vereringe puudumine jne. Südametee soojaks, kui tudengitel tuleb aastategi päras meelde, mida Tuhkanen ütles ja tegi. Pääaegu 30 aastat jooksul (täitub küll järgmisel aastal) on lõpetanud palju tublisid noori kollekte, mõned neist nüüdseks ka Tartu Ülikooli õppejõud (ja mitte ainult oma erialal!), kes omakorda on või saavad üliõpilaste lemmikuks. Näib, et järjepidevus on tagatud.

Eks õppejõuna tuleb ette

ka kehvemaid päevi/perioode ja minuski on peidus nii päike kui äike (nagu laulab

teine Tuhkanen). Ning nagu plaksu lüüakse kahe käega, on minu teiseks pooleks omakorda minu õpetajad ja üliõpilased – tänukummardus maani!

Mul on alati mees Hii- na tarkusetera/vanasõna: "Hea õpetaja on see, kelle õpilased on temast paremad". Nii lihtne see ongi!

DR AILI TUHKANEN

Professorid Katrin Õunap ja Vallo Tillmann on Neinar Seli stipendiumi laureaadid

Neinar Seli poolt 2008. aastal Tartu Kultuurkapitali juurde asutatud meditsiini valdkonna alakapitali eesmärk on aidata kaasa Eesti meditsiini edendamisele ja Tartu Ülikooli Kliinikumi teadustöö taseme tõstmisele.

Stipendiume antakse välja kahes kategoorias: viimase kalendriaasta ja viimase viie aasta jooksul enim teadusartikleid publitseerinud autorile. Komisjon tugineb otsuse langetamisel kliinikumi meditsiiniinfo keskuse artiklite analüüsile, mille puhul autor on

märkinud enda töökohaks Tartu Ülikooli Kliinikumi.

Viimase viie aasta teaduspublikatsioonide eest pälvib Neinar Seli stipendiumi professor Vallo Tillmann, kes on ametis lastekliiniku juhatajana. Kliinikumi kevadkonverentsil üleantava stipendiu-

mi suurus on 4000 eurot ning vastavalt statuudile võib viimase viie aasta teaduspublikatsioonide stipendiumit anda autorile välja mitte sagedamini kui üks kord viie aasta jooksul.

Teise stipendiumi, mille suurus on 2000 eurot, pälvib

2018. aastal avaldatud teaduspublikatsioonide eest professor Katrin Õunap. Professor Õunap on ametis ühendlabori Tartus asuva kliinilise geneetika keskuse juhatajana.

KLIINIKUMI LEHT

Foto: Andres Tennus

Professor Vallo Tillmann

KOMMENTAAR

On suur au olla Neinar Seli stipendiumi laureaat. See on tunnustus kogu lastekliiniku kollektiivile. Viimase viie aasta (2014–2018) sisse jäävad DIABIMMUNE teadusprojekti olulisemad artiklid, kus kinnitus hügieeni hüpoteesi 1. tüüpi diabeedi tekkes. Lühidalt, mikrofloora mitmekesisuse langus ja *Bacteroides* mikroobide, kelle lipopolüsahhariidid pidurdavad E.coli poolt põhjustatud

immuunsüsteemi aktiveerumist, ülekaal soolestikus soodustavad 1. tüüpi diabeedi teket.

Kliinikumi 12-liikmelisel töögrupil oli selles teadusprojekti väga suur roll: uuringus osales ligi 2000 last Lõuna-Eestist ja tehti üle 7000 uurin- guviidi. Teadmise, et oleme oma tööga panustanud maailma tippteadusesse, pakub suurt rahuldust.

Lisaks jäävad sellesse pe-

riodi mitmed artiklid koostöös prof Jaak Jürimäe, prof Raivo Uibo ja prof Katrin Õunapi uurimisgruppidega. See kinnitab, et teaduspublikatsioonid on tänapäeval kollektiivne looming ja mul on olnud suur õnn selles osale- da. Suur tänu!

PROFESSOR VALLO TILLMANN

KOMMENTAAR

Mul on väga hea meel 2018. aasta teaduspublikatsioonide preemia üle. Viimastel aastatel olen oma teadustöös suunitletult tegele- nud just uute haruldaste haiguste avastamisega Eesti lastel, mis on intensiivistunud tänu 2016. aasta aprillis alanud koostööprojektile USAs Bostonis Harvardi ülikooli ja MIT juures asuva Broad instituudi ning Eesti geenivaramu vahel. Broad instituu- t kuulub ühe nelja USA riikli- ku terviseinstituudi (NIH) rahastatud menedjaarse genoomi- ka keskuste hulka. Selle koostööprojekti raames teo- tatakse Eesti patsientidele, kel-

lel me ei ole leidnud eksoomi sekveneerimise analüüsil haiguse põhjust, Broadi instituudis kogu genoomi ja RNA sekveneerimine ning teatud juhtudel ka metabooli uuring.

Uute haiguste avastamiseks on vajalik erinevate teaduskeskuste vaheline koostöö ja sama geeni leiuga patsientide leidmine kogu maailmas, mille jaoks me sisestame kõik uued kandidaatgeeni leiud selleks loodud Matchmaker programmi. Keskmine geeni avastamisest kuni andmete avaldamiseni kuuluv aeg on vähemalt 1,5 kuni 2 aastat, kuid sageli võib see olla ka pi-

Foto: Andres Tennus

Professor Katrin Õunap

kem. 2018. aasta oli minu jaoks väga märgiline, kuna selle aasta jooksul avaldati kolme

uue geeni avastusega seotud artiklid (RORA, MSL3 ja SPATA5 geen). Antud koostöö aga jätkub ja väga mitmete erinevate uute geenide muutuste funktsionaalsed katsed on juba töös.

Samuti tahaksin ma ka väga tänada oma praegusi ja endisi doktorante – Karit Reinson, Sander Pajusalu, Kai Muru, Sanna Puusepp, Mari- Anne Vals ja Tiia Reimand, kes samuti aktiivselt osalevad uute haiguste avastamise projektis.

PROFESSOR KATRIN ÕUNAP

**MEDITSIINITEADUSTE
VALDKONNAS****Vilistlaspäeva üritused**

18. mail toimub Tartu Ülikooli läbi aegade suurim vilistlaste kokkutulek. Võta ühendust vanade kursusekaaslastega ning tule vaata oma silmaga, milline on kunagine arstiteaduskond täna. Mitmed instituudid avavad uksed, toimuvad ekskursioonid, kuulata saab loenguid, osaleda raamatu esitlusel ja näituse avamisel. Tutvu kavaga meditsiiniteadused.ut.ee/et/MV-vilistlaspaev.

Esita teesid aastapäeva teaduskonverentsile

Ootame 21. juunini tudengitelt, doktorantidelt, residentidelt, õppejõududelt, teaduritel ja kõikidelt teistelt teese Arstiteaduskonna aastapäeva teaduskonverentsile. Teeside esitamise vorm asub aadressil: ut.ee/en/med-abstracts. Aastapäeva üritused toimuvad 10. ja 11. oktoobril.

Hindamine kinnitas kliiniliste uuringute keskuse olulisust Eestile

Arendamisel oleva kliiniliste uuringute keskuse vahehindamine kinnitas keskuse töö tulemuslikkust terviseuuringute koordineerimisel ning aparatuuri ja taristuga toetamisel. "Keskuse kaudu on loodud kättesaadavad kompetentsid biomeditsiiniliste, kliiniliste ja veterinaarsete uuringute läbiviimiseks," seisib aruandes.

Nanomeditsiin suurendab meditsiini väljavaateid

14. mail kell 16.15 räägib nanomeditsiini professor Tambet Teesalu TÜ aulas inauguratsiooniloengul nanomeditsiini valdkonnast, rakendusviisidest ja lahendamist vajavatest probleemidest. Samuti annab ta ülevaate Tartu Ülikooli vähibioloogia laboratooriumis tehtavast uurimistööst nutikate nanoosakeste väljatöötamisel ja ravimite arendamisel. Kõik huvilised on oodatud kuulama.

VIRGE TAMME

Meditsiiniteaduste valdkonna kommunikatsioonispetsialist

Kliinikumi preemia parimale artiklile ajakirjas Eesti Arst

Tartu Ülikooli Kliinikum premeerib alates 2011. aastast parimat artiklit ajakirjas Eesti Arst. Preemia eesmärk on ainsa emakeelse meditsiiniteadusliku ajakirja jätkusuutlikkuse toetamine ning eestikeelse teaduskeele arendamine.

Preemia antakse eelmise kalendriaasta jooksul ajakirjas Eesti Arst ilmunud parima uurimusliku, ülevaate- või haigusjuhtu kirjeldava artikli eest. Kandidaate võivad esitada kõik ajakirja Eesti Arst lu-

gejad ja toimetus ning preemia määrab Tartu Ülikooli Kliinikumi juhatuse ajakirja Eesti Arst toimetuskolleegiumi ettepanekul. Sel aastal hindas toimetuskolleegium parimaks Ene Pärna, Anu Aluoja,

Külli Kingo artikli „Krooniliste dermatoosidega patsientide emotsionaalne seisund ja elukvaliteet, seosed isiksuseomadustega“.

KLIINIKUMI LEHT

KOMMENTAAR

Olen dermato-veneroloogina töötades kokku puutunud krooniliste nahahaiguste patsientidega pikemat aega ning olen näinud ka krooniliste nahahaigustega kaasnevat emotsionaalset koormust patsientidele. Selleks, et patsiente paremini ka emotsionaalselt abistada, otsustasin läbida Tartu Ülikoolis psühholoogia õppe. Magistritöö teema valik oligi seotud dermatoloogiga ning magistritöö juhendajateks praegused kaasautorid Anu Aluoja ja Külli Kingo. Kuna töö tulemused andsid olulist infot kroonilise nahahaigusi põdevate patsientide kohta, siis käesolevas artiklis saigi kasutatud magistritöös kogutud andmeid.

Meie uurimistöö eesmärk oli hinnata krooniliste põletikuliste nahahaiguste seost patsiendi emotsionaalse seisundi ja elukvaliteediga. Samuti tahtsime teada, kuidas omavahel seostuvad haigus, isiksuseomadused ja elukvaliteet. Eestis varasemad sarnased uuringud puuduvad. Uuringusse kaasime 161 isikut ja uuringus osalesid nii põletikuliste nahahaigustega patsiendid (nt psoriaas, ekseem,

Dr Ene Pärna

täiskasvanuea akne) kui ka kontrollgrupp.

Töö tulemusena leidsime, et võrreldes tervetega kannatavad krooniliste nahahaigustega inimesed suurema emotsionaalse düstressi all: rohkem on nii depressiooni, üldise ärevuse kui ka sotsiaalärevuse sümptomeid. Lisaks näitas meie uuring insomnia sümptomite olulisust kõigi haigusrühmade patsientidel. Kindlasti väärksid kroonilise nahahaigusega patsientidel uneprobleemid edasisi uuringuid ja suuremat tähelepanu igapäevases töös.

Ootuspäraselt selgus, et kroonilist nahahaigust põdevatel patsientidel on halvem nii nahahaiguste-spetsiifiline kui ka üldine terviseiga seotud

elukvaliteet. Pigem on häiritud elu emotsionaalne pool kui kehaline pool: kõrgem väsimuse tase, halvem emotsionaalse heaolu seisund ja väärtus hinnangud.

Isiksusejoontest seostus halvema elukvaliteediga kõige rohkem somaatiline ärevus. See isiksusejoon näitab kalduvust kogeda sageli ärevuse kehalisi sümptomeid. Võimalik, et suurema somaatilise ärevusega isikud on tundlikumad kehaliste aistingute suhtes ja seetõttu on ka nahahaiguste sümptomitest rohkem häiritud. Huvitav on see, et seostes emotsionaalse ja sotsiaalse toimetuleku ning väsimuse hinnangutega oli isiksusejoonte roll märkimisväärselt suurem kui demograafiliste ja tervisenäitajate oma.

Arvestades uurimistööst selgunud krooniliste nahahaigete suuremat emotsionaalset düstressi taset, on oluline seda õigel ajal märgata ja vajadusel alustada ravi, et tagada parem nahahaiguse paranemine ja soodustada patsiendi elukvaliteedi paranemist.

DR ENE PÄRNA
Nahahaiguste kliinik

Enim patsientide tänu pälvisid professor Aare Märtsen ja dr Priit Tammjärv

2018. aastal laekus kliinikumile patsientidelt 766 avaldust, millest 649 olid tänuavaldused. Enim tänatud arstid olid professor Aare Märtsen ja dr Priit Tammjärv.

Professor Aare Märtsen on kliinikumi traumatoloogia ja ortopeedia kliiniku juhataja. Lisaks kliiniku juhtimisele osaleb professor Märtsen ka ravitöös ning on ametis ka

Tartu Ülikooli traumatoloogia ja ortopeedia kliiniku juhatajana ja ortopeedia professorina. Professor Märtsenit tänasid patsiendid enim ka 2015. aastal.

Dr Priit Tammjärv on südamekliiniku kardiokirurgia osakonna arst-õppejõud. Lisaks kliinikumile võtab dr Tammjärv patsiente vastu ka Ida-Viru Keskhaiglas ning

Tartu Linna Polikliinikus. Dr Tammjärve tänasid patsiendid enim ka 2014. aastal.

KLIINIKUMI LEHT

KOMMENTAAR

Minu esmane reaktsioon on see, et „Nad tegid seda jälle!“ Olen tahtnud hea arst olla ning selle poole oma karjääri vältel ka püüelnud. On rõõm, et see on ka patsientidele meeldinud. Kindlasti on kliinikumis palju ka teisi häid arste, seetõttu on au, et see tunnus on mulle teist korda osaks saanud. Edukas patsiendisuhtlus tuleneb paljuski lapsepõlves omandatud kodusest kasvatuses ja ema õpetat-

tud viisakusreeglite järgimisest. Teiseks oluliseks osaks sellest on Hippokratose vandest tulenevalt kolleegide hindamine ning nendelt nõu küsimine ja nõu andmine. Patsientide ravi on kollektiivne tegevus.

**PROFESSOR
AARE MÄRTSEN**

Foto: Andres Tennus

• Eriline tänu just dr Aare Märtsenile. Ta on oma eriala tõeline professionaal! Arvestades minu eriti keerulist juhtumit ja 10. mail tehtud operatsioonijärgset tulemust, siis nüüd on maailmas üks õnnelik inimene rohkem.

• Siiras tänu prof Aare Märtsenile ja dr Julia Villemsonile, et aitasite mind uuesti jalule. Suur, suur tänu ka kogu kollektiivile, et teil ikka jätkuks jõudu ja kannatlikkust. Olete nii siirad ja heatahtlikud.

Foto: Pillery Teesalu

Tuleb klassikaliseks öelda, et see oli üllatus, tublisid kolleege on väga palju. Olen suhteliselt konkreetne ja pigem vähese jutuga, ju siis patsientidele sobib selline suhtlemismaneer. Patsiendiga tuleb alati rääkida nii nagu on, tuleb rääkida asjade heast poolest ja asjade halbade poolest, et patsiendil oleks võimalikult objektiivne ülevaade sellest. Me ei saa aega tagasi kerida, aga me saame valida võimalikult hea variandi edasiseks. Alati on igas halvas ka

mingi tilluke päikesekiir ja on vajalik oskus seda näha. Paljud patsiendid tulevad meie juurde südameoperatsioonidele ja see on nende jaoks raske otsus. Kui nüüd vaadata asja teiselt poolt, siis kui meil õnnestub nende elukvaliteeti paremaks teha, siis on selle raske otsuse taga ka hea külg ja mõnikord tasub seda toonitada. Mõtlen sellele, milline lähendus võiks sobida milisele inimesele kõige paremini.

DR PRIIT TAMMJÄRV

• Olen väga tänulik dr Priit Tammjärve heatahtliku, toetava, mõistva suhtumise eest. Kogu meditsiini- ja teenindava personali heatahtlikkus, abivalmidus ja hoolitsus on suureks toeks patsientidele.

• Südamest tänan osakonna kollektiivi, raviarst dr Priit Tammjärve, kirurgi dr Raili Ermelit, intensiivi valvest, kõiki õdesid ja teenindavat personali kõrge professionaalsel tasemel tehtud töö eest.

Parimad praktikajuhendajad on Sofia Gratšova ja Martin Juss

Parimate kliinikumis töötavate Tartu Tervishoiu Kõrgkooli tudengite praktikajuhendajate välja selgitamiseks ja tunnustamiseks viiakse õppurite seas läbi küsitlus. Sel aastal valiti parimateks praktikajuhendajateks radioloogiatehnik Sofia Gratšova ning õde Martin Juss.

Sofia Gratšova töötab radioloogiakliinikus radioloogiatehnikuna ning tudengid hindasid temas seda, et ta on oma töös professionaalne, täpne ning hea teadmiste edasiandja.

- *Ta oskab praktikandile väga lihtsalt ja arusaadavalt kõike vajalikku edasi anda.*
- *Ta on hea suhtleja.*
- *Positiivse suhtumisega juhendaja.*

Martin Juss töötab õena nii spordimeditsiini ja taastusravi kliinikus kui ka psühhiaatriakliinikus. Tudengite hinnangul on Martin Juss väga toetav ning seletab kõike põhjalikult julgustades erinevaid õendustoiminguid tegema.

- *Kui midagi hästi tegin, siis ta kiitis ja julgustas, samas juhtis tähelepanu ka mu nõrkadele kohtadele.*
- *Ta võttis õpetamistööd väga südamega, näiteks lasi mul enda peal mitu korda kaniüüli panemist harjutada.*
- *Hoolimata sellest, et olin sel hetkel veel väga arg ja algaja, tundsin end tänu super juhendajale meeskonnaliikmena.*

KOMMENTAAR

Olen meeldivalt üllatunud, et olen saanud sellise tunnustuse osaliseks. Arvan, et igapäev meist on praktikantide juhendamine, põhitöö kõrvalt, korralik katsumus, et saaks lühikese aja jooksul enda teadmised ja oskused edasi anda. Tohtutult hea meel on teada, et praktikandid on meile tänulikud ning oleme neile meelde

jäänud. Juhendajana olen püüdnud tagada meeldivat,

mõistlikku ja positiivset suhtumist praktikandidele. Käesoleva tunnustusega soovin tänada kõiki kaastöötajaid, Tartu Tervishoiu Kõrgkooli õppejõude ja üliõpilasi, kellega oleme ühisel jõul suutnud luua sellise keskkonna, kuhu praktikandid tulevad hea meelega.

SOFIA GRATŠOVA

Esmaolt tänan väga ootamatult üllatuse eest. Sedavõrd lahkettunustust tudengite poolt ei oleks osanud oodata. Eks meenub endalgi mõne aasta tagune õppeperiood medikas. Tänapäeva õe eriala omandavad tudengid saavad pikalt käia praktikabaasides teadmisi omandamas tänu praktikakesksele õppele kõrgkoolis. See loob head tingimused seoste

loomisel teoreetiliste ja praktiliste teadmiste/oskuste vahel. Tulevaste kolleegide head hoiakud töö-

keskkonna suhtes võivad alguse saada just eduka praktika läbimisest. Seepärast annan omapoolselt panuse praktikajuhendajana nii nagu ka kõik teised kolleegid, et tudeng teaks võimalikke riske, tagamaid, ennetust ning erinevaid tähelepanekuid ja võtteid, mis on haiglatööle omased. Suur aitäh!

MARTIN JUSS

Professor Eero Vasar on kliinikumi uus nõukogu liige

Professor Eero Vasar on sündinud 17. septembril 1954. aastal. Ta on lõpetanud 1973. aastal Tartu 5. Keskkooli, 1979. aastal arstiteaduskonna raviosakonna, jätkanud õpinguid füsioloogia kateedri aspirandina ning kaitsnud 1983. aastal meditsiinkandidaadi ja 1992. aastal meditsiinidoktori teaduskraadi.

Eero Vasar oli aastatel

Professor Eero Vasar

1983–1991 Tartu Riiklik Ülikooli ÜMPI Psühhofarmakoloogia labori juhataja ja vanemteadur. Aastatel 1991–2016 oli ta Tartu Ülikooli füsioloogia instituudi juhataja ning alates 2016. aastast Tartu Ülikooli bio- ja siirdemeditsiini instituudi juhataja. Eero Vasar on alates 1992. aastast Tartu Ülikoolis füsioloogia korraline professor.

Professor Vasar valiti 2010. aastal Eesti Teaduste Akadeemia liikmeks. Ta on pälvinud 2001. aastal Eesti Vabariigi Punase Risti III järgu ordeni, 2004. aastal Eesti Vabariigi Teaduspreemia meditsiini alal ning 2016. aastal Eesti Teaduste Akadeemia Karl Sclossmani medali.

KLIINIKUMI LEHT

Foto: Erakogu

Lemme-Liis Aruväli

Õed tunnustasid rahvusvahelist tegevust

Silmapaistva õena tunnustatakse rahvusvahelise tegevuse eest 2018. aastal onkoloogia-hematoloogiakliiniku radio- ja onkoterapia osakonna õde Lemme-Liis Aruvälja.

Lemme-Liis Aruväli on radio- ja onkoterapia osakonna õde, kes töötab nii statsionaaris kui ka teeb onkoloogia õe iseseisvat vastuvõttu.

Hematoloogia-onkoloogia kliiniku ülemõde Kaire Jugari selgitab: „Esiteks Lemme-Liisi Tartu Ülikooli Kliinikumi tunnustuse saajaks seetõttu, et oleme oma kliinikus väga uhked eelmisel aastal talle antud rahvusvahelise RECaN (Recognising Cancer Nursing Award 2018) tunnustuse üle, mis anti esmakordselt välja oktoobris 2018 Saksamaal toimunud ESMO (European Society for Medical Oncology) kongressil. Lemme-Liis on varasemalt osalenud Euroopa onkoloogia õdede meistrklassis ning sealt sai alguse väga hea koostöö Euroopa Onkoloogiaõdede Ühingu (EONS) juhtkonnaga. Lemme-Liis kaasati aktiivselt Eesti Onkoloogiaõdede Ühingu töösse juhataja liikmena, mistõttu hea koostöö ja aktiivne suhtlus jätkus Euroopa Onkoloogia-

õdede Ühingu juhtidega. Eesti oli üks riik neljast, mis valiti RECaN projekti, mille üks osa oli töörühma Eestis külastamine ning sinise onkoloogia õenduse kohta andmete kogumine. Lemme-Liis oli kogu selle tegevuse üks koordinaator, mille tõttu jäi ta silma nii võrratu inimesena kui ka väga hea tööga. Et selline rahvusvaheline tunnustus ja tunnustuse taga olev suurepärane õde ei jääks ka meie organisatsioonil märkamatuks, siis valiti Lemme-Liis sel aastal üheks kliinikumi tunnustuse saajaks.“

Kaire Jugari sõnul Lemme-Liis on ääretult tore inimene, kelle suhtlemisoskus, rõõmsameelsus ja soov muuta maailm paremaks paigaks, paneb teda märkama. „Tema on hea suhelda, asju korraldada ning tema väga soe, hooliv ja armastav suhtumine inimestesse teevad temast suurepärase inimese ja õe. Tema väärtused sobivad õe ametiga ning kõik, mida ta teeb, on tehtud suure hooli-

vuse, innustuse ja professionaalsusega. Ta on nõudlik enda suhtes ning ta tahab olla oma ametis väga hea, mistõttu ta otsib ka ise erinevaid võimalusi, et ennast arendada ja proovile panna. Tunnen suurt uhkust selle üle, et Lemme-Liis on meie kliinikus ning valinud töö vähktõvega patsientide aitamiseks, mis on sageli just emotsionaalselt raske ning nõuab väga kõrget tasemel suhtlemisoskust ja inimlikku hoolivust. Ta on selles töös tõesti suurepärane!“

Lemme-Liis Aruväli sõnas kliinikumi tunnustust kommenteerides: „Rahvusvaheline tunnustus tähendab minu jaoks tohutult palju. See näitab, et minu kui onkoloogiaõe tööd väärtustatakse ja märgatakse Euroopa tasemel. Usun, et see võiks olla motivatsiooniks kõigile Eesti onkoloogiaõdedele. Igapäev meist võib olla muutuste algatajaks või edasi viivaks jõuks.“

KLIINIKUMI LEHT

Kutse kliinilise eetika komitee koolitusele

Kliinikumi töötajad on oodatud osalema kliinilise eetika komitee koolitusel „Lootusetu ravi eetilised dilemmad ja nende tagamaad“. Koolitus toimub **21. mail 9.00-14.30 L.** Puusepa 8 koolituskeskuse õpperuumis E201.

Koolitusel arutleme lootusetu raviga esile kerkivaid teemasid ja püüame otsida vastuseid neist teemadest kerkivatele küsimustele.

Koolituspäeva korraldab Tartu Ülikooli Kliinikumi kliinilise eetika komitee ning koolituse viivad läbi komitee liikmed dr Katrin Elmet, dr Ain Kaare ja Naatan Haamer.

Koolitus on kliinikumi töötajatele tasuta ning koolitusele saab registreeruda koolituskeskuses (koolituskeskusesse saate kliinikumi parooliga logida sisevõrgust, kust leiata koolituse kalendrist või klõpsates lingile "sisekoolituse taotlus").

NAATAN HAAMER
Kliinilise eetika komitee esimees

TÄNUVALDUS

Töötame L. Puusepa 8 D-korpuse fuajees ning saime ühel päeval tuttavaks väga sooja südamega arstitudengiga. Il kursuse üliõpilane Kristina Vruhina (9. rühm) märkas majja sisenevat vanaprouat, kes liikus väga suure vaevaga kahe küünarkargu vahel ning pakkus talle ilma palvet ootamata ISE abi ratastooliga apteeki sõidutamiseks. See armas laps ootas, kuni proua apteegis toimetatud sai ja tuli temaga läbi maja tagasi. Siis küsis ta, kas tohiks veel ratastooli kasutada, et memmekene läheduses asuva kodumaja juurde sõidutada. Tagasihoidlik neiu ei soovinud esialgu oma nimegi öelda, ega ta teadnudki, et kaks silmapaari teda jälgivad, aga saime siiski kokkuleppele. Kiitsime teda südamest ja palume Kristinat tunnustada ning teistele eeskujuks seada.

MIRJAM LEHISTE
ja VALVE KARULAAS
klienditeenindajad

L. Puusepa 8 D korpuse fuajees

Kliinikumis tehti Eesti esimene alalõualiigese asendamise operatsioon

8. aprillil tehti Tartu Ülikooli Kliinikumis dr Oksana Ivaski juhtimisel Eesti esimene alalõualiigese endoproteesimine.

Patsiendil, kellele operatsioon tehti, oli diagnoositud trauma järgselt anküloos ehk liigesjäikus. Täielikuks taastumiseks kulub patsiendil operatsioonijärgselt 3–6 kuud.

Dr Oksana Ivaski sõnul on tegemist erilise meetodiga, kuna patsiendile valmistatakse protees tema alalõualiigese eripärast lähtuvalt. „See tähendab, et proteesi paigaldamine on patsiendile a-traumaatiline, kuna sobib saja-protseendilisel, olles valmistatud konkreetsele patsiendile pärast kompuutertomograafia uuringu andmete töötlemist.“ Alalõualiigese asendamise puhul on tegemist elukvaliteeti muutva lõikusga. Dr Ivask rõhutab, et alalõualiiges on inimese üks liikuvamaid liigeseid, mida ümbritseb suur hulk närve, mistõttu on ka operatsioonijärgsel füsioteraapial äärmiselt oluline roll.

Et alalõualiigese endoproteesimisi ei ole Eestis varem tehtud, käis dr Ivask meetodit omandamas Saksamaal ning Tšehhis. Ka

esimesel kliinikumis läbi viidud operatsioonil osales mentorina Praha kolleeg dr Vladimir Machon. Protees, mida dr Ivask operatsioonil kasutas, oli tellitud Ameerikast ettevõttelt TMJ Concepts, kus see valmistati täpselt patsiendi anatoomiat arvestades.

Tartu Ülikooli Kliinikumi juhatuse liige-ravijuht Andres Kotsari sõnul on väga oluline, et ülikoolihaigla arstid võtaksid kasutusele uusi meetodeid. „Meditsiinivaldkonna tehnoloogilised ja diagnostilised võimalused paranevad iga päevaga, mistõttu on tänuväärne, et dr Oksana Ivask on uue meetodi omandanud ning asub seda Eestis praktiseerima. Dr Ivask paistab silma oma hea kirurgilise tehnikaga ning väga hea suhtumisega patsientidesse,“ kommenteerib dr Kotsar.

Hinnanguliselt võiksid Eestis kõnealust operatsiooni aastas vajada kuni kümme patsienti.

KLIINIKUMI LEHT

Dr Oksana Ivask ja dr Vladimir Machon

Foto: Erakogu

Arst-residentidele loodi tagasisidekeskkond

Tartu Ülikooli meditsiiniteaduste valdkond lõi arst-residentidele veebivormi, kus saab oma nime all või anonüümselt dekanaadile residentuuri kohta tagasisidet anda, avaldada mõtteid ning anda soovitusi residentuuriõppe süsteemi parandamiseks. Vormi leiab valdkonna kodulehelt.

„Julgustame kõiki arst-residente ettepanekute vormi kasutama. Väid avatud ja ausa tagasiside abil saame seada eesmärgid, mille poole üheskoos liikuda ning astuda samme, mis viivad konkreetsete muudatusteni,“ ütles Tartu Üli-

kooli residentuuri spetsialist Halja Suss.

Meditsiiniteaduste valdkond hindab residentide tagasisidet kõrgelt. „Analüüsime iga arvamust ja ettepanekut ning teeme kõik, et jõuda rahuldava tulemuseni. Vorm on

vaikimisi anonüümne, ent kui tagasiside andja soovib, et temaga ühendust võetaks, tuleb jätta ka oma nimi ja e-posti aadress,“ sõnas Suss.

Residentuuri puudutavaid soovitusi, murekohti ja kiituseavaldusi oodatakse tagasisi-

devormi kaudu. Küsimuste ja tagasisidega võib alati pöörduda ka meditsiiniteaduste valdkonna residentuuri spetsialisti poole.

Lisateave: Halja Suss, residentuuri spetsialist, 737 5322, halja.suss@ut.ee

Dr Liis Kadastik-Eerme kaitses doktoritööd

29. märtsil kaitses Liis Kadastik-Eerme filosoofiadoktori kraadi (PhD arstiteaduses) väitekirjaga „Parkinson's disease in Estonia: epidemiology, quality of life, clinical characteristics and pharmacotherapy“ („Parkinsoni tõbi Eestis: epidemioloogia, elukvaliteet, kliinilised karakteristikud ja farmakoteraapia“).

Väitekirja juhendajad olid professor Pille Taba Tartu Ülikooli kliinilise meditsiini instituudi närvikliinikust ja professor Toomas Asser Tartu Ülikoolist. Oponeeris professor Regina Katzenschlager Viini Meditsiiniülikoolist ning Karl Landsteineri nimelise Neuroimmunoloogiliste ja Neurodegeneratiivsete häirete Instituudist.

Kokkuvõte

Parkinsoni tõbi on levinuim liikumishäiret põhjustav neurodegeneratiivne haigus, mida esineb vähemalt 1% üle 60 aastaste inimeste seas. Tartumaal on Parkinsoni tõve epidemioloogilisi näitajaid uuritud esmakordselt 20 aastat tagasi, mil levimus- ja haigestumusordajad olid vastavalt 152/100 000 ja 17/100 000. Kirjanduse andmetel on Parkinsoni tõvega patsientidel ligi 1,5 korda suurem suremiskõnnakuhaire. Lisaks kuuluvad kliinilisse pilti mit-

Dr Liis Kadastik-Eerme

avaldusteks on progresseeruv liigutuste aeglus ja kohmakus, lihasjäikus, värin ning tasakaalu- ja kõnnakuhaire. Lisaks kuuluvad kliinilisse pilti mit-

temotoorsed sümptomid: mälu-, meeleolu- ja unehäired, kõhukinnisus, uriinipidamatus, väsimus, valu jm. Efekttiivseimaks ravimiks on levodopa, mille kõrvaltoimena võivad kasutajal tekkida motoorsed komplikatsioonid.

Käesoleva uurimistöö peamiseks eesmärgiks oli kirjeldada Parkinsoni tõve epidemioloogilisi näitajaid Tartumaal, samuti iseloomustada patsientide kliinilist profiili, sealhulgas uurida motoorsete komplikatsioonide ning mittemotoorsete sümptomite esinemissagedust ja neid soodustavaid tegureid. Uurimistöö üheks eesmärgiks oli ka analüüsida Parkinsoni tõvega patsientide elukvaliteeti ja seda mõjutavaid tegureid. Populatsioonipõhine epidemioloogiline uuring Tartumaal näitas, et võrreldes 1990-ndate aastatega oli kasvanud Parkinsoni tõve esinemissagedus (olemasolevate juhtude esinemine), ent haigestumus (uute juhtude teke) püsis samal ta-

semel. Nüüdses uuringus oli proportsionaalselt rohkem kauglearenenud raskusastmega patsiente. Surmatunnistustel oli Parkinsoni tõve diagnoos märgitud ligi pooltel surnud uuritavatel. Parkinsoni tõvega patsientidel ei esinenud haiguse varases staadiumis oluliselt erinevat suremiskõnnakuhaire. Võrreldes samaealise üldpopulatsiooniga. Motoorseid ravikomplikatsioone esines umbes veerandil patsientidest. Kõige sagedasemad mittemotoorsed sümptomid olid kognitsioonihäire, öised unehäired, põiehaired ja väsimus. Elukvaliteedi peamiseks mõjutajateks olid depressioon, motoorsed (nt. riietumine, söömine jm.) ja mittemotoorsed (nt. uni, valu jm.) igapäevaelu aspektid, kusjuures objektiivselt hinnatud parkinsonistlike sümptomite raskusaste ei olnud patsiendi elukvaliteedi hinnangus määrav.

KOMMENTAAR

Liis Kadastik-Eerme disertatsioon on jätkanud neurodegeneratiivsete haiguste uurimise traditsiooni närvikliinikus, aga kindlasti on praegune töö viinud Parkinsoni tõve uurimisvaldkonna Eestis uuele tasemele, kuna koos epidemioloogilise uuringuga on eritähelpanu pööratud spetsiifilistele aspektidele selle haiguse korral: mittemotoorsed sümptomid, ravikomplikatsioonid, elukvaliteet. Seejuures on lisaks kliinilisele

hindamisele võetud patsientidelt ka analüüsi molekulaarsete aspektide täpsustamiseks, sh biomarkerite ja genotüüpiseerimise uuringuks, mis on juba järgmiste tegijate teemaks. Parkinsoni tõve uurimusest on välja kasvanud ka mitmed üliõpilasteaduse projektid, mille käigus Liis ise on juhendajaks ja õpetajaks, nii kliinilisest kui teadusmetoodilisest aspektist. Kliinilises praktikas on suure tähtsusega ka patsiendikäsitluse areng

Professor Pille Taba

Foto: Andres Tennus

praktilises neuroloogias – koos teadustööga on Liis kujunenud Parkinsoni tõve kliiniliseks eksperdik, kes on valmis tegelema keeruliste haigusjuhtudega. Kahtlemata on nii kliinilises kui teadustegevuses väga oluline Liisi sättumus meeskonnatööks, vastutustunne, täpsus ja tähelepanelikkus kaastöötajate suhtes.

PROFESSOR PILLE TABA
Juhendaja

Üliõpilased jagasid suutervisepäeval tütarhaiglates nõuandeid

Kai Karin Sikk ja Birgit Poolamets Lõuna-Eesti haiglas

Helen Raik, Mai Kalm ja Julia Volkova Põlva haiglas

Märtsis toimunud suutervisepäeva puhul külastasid stomatoloogia üliõpilased Tartu Ülikooli kliinikumi tütarhaiglaid Põlvas, Valgas ja Võrus eesmärgiga teavitada suutervisest elanikke ka väljaspool Tartut ja Tallinna. Üliõpilaste visiite suunasid dr Jana Olak ja dr Rita Nõmmela. Visiite korraldasid Valga haigla õendusjuht Anastassia Org, Lõuna-Eesti haigla õendusjuht Jana Trolla, Põlva haigla õendusjuht Aili Tilgre ning kliinikumi ülemõde Tiina Freimann.

Tudengid pidasid igas haig-

las suutervise päeva puhul loengu ning jagasid infolauas materjale erinevatele sihtgruppidele, pidades silmas nii lapsi kui eakaid.

Valga Haiglat külastanud Hedvig Alasi sõnul oli külas käik väga meeldiv ning tudengid said palju positiivset tagasisidet. „Andsime loengu käigus lühikese ülevaate kõigile sihtgruppidele suuhügieeni põhitõdedest ning hiljem rääkisime laste, rasedate ja eakate hambaravi iseärasustest. Loengu pidamine andis palju indu ja motivatsiooni seda

kõike uuesti teha, nii et hea meelega jagaksime sel teemal informatsiooni ka koolinoortele. Meil oli hea meel anda oma panus hambahäiguste ennetamise, samuti oli kogemus lektorina üles astuda meile väga kasulik,“ sõnas Alasi.

Põlva haiglat külastanud tudengid jäid visiidiga samuti rahule. Helen Raik kommenteeris: „Põlva haigla külastus läks hästi. Meil oli infolaud haigla pooltel ning loengu viisime läbi tervisekeskuse pool-

el. Infolauda külastas nii suu-

ri kui ka väikesed huvilisi. Jagasime infot suutervise kohta ja suukoolilt saadud materjale. Üks huviline soovis saada materjali ka oma tütre klassile ning huvituti, kas ja kuidas on võimalik kooli saada loengut suutervisest. Tervisekeskuse pooltel loengut kuulamas olid nii patsiendid kui ka tervisekeskuse töötajad. Lisaks loengus räägitule oli kuulajatel endal ka palju küsimusi, mis kõik said vastused.“

Lõuna-Eesti haiglat külastanud Kai Karin Sikk kinnitas samuti sooja

Androloogia mobiilne diagnoosikabinet mais ja juunis

Androloogia mobiilses diagnoosikabinetis tehakse pea 95% vajaminevat uuringutest ning patsient ei pea sõitma Tartusse uuringutele. Mobiilse kabineti vastuvõtule võib pöörduda kõigi meeste eriomaste häiguste kaebustega: eesnäärmehäigused, seksuaalhäired, meeste üleminekuiga, hüpogonadism, viljatus, sugutrakti ägedad ja kroonilised põ-

letikud, kõik peenise ja munandikoti haigused, rinnahaigused meestel. Mobiilse diagnoosikabineti vastuvõtule broneerimine toimub etteerimiskeskuse telefonil 731 9100 või 731 9323, kliinikumi kodulehel, aga ka e-kirjaga meestekliinik@kliinikum.ee. Internetis vastuvõtule broneerides tuleb täpsustada kabineti asukoht.

Haigekassa tingimustel meestearsti vastuvõtule pöördumine eeldab saatekirja. Ravikindlustatud isikutele kehtib esimesel visiidil visiiditasu 5 eurot. Ravikindlustuse ja saatekirjata mehed saavad pöörduda tasuta vastuvõtule.

KLIINIKUMI LEHT

MAI 2019	
9.–10. mai	Haapsalu, Vaba 6
13.–17. mai	Kuressaare, Aia 25
20.–22. mai	Viljandi, Turu 8/10
27.–30. mai	Võru, Jüri 19A
JUUNI 2019	
3.–5. juuni	Valga, Peetri 2
6.–7. juuni	Ahtme, Ilmajaama 14
11.–14. juuni	Narva, Haigla 5
17.–20. juuni	Rakvere, Lõuna Põik 1
25.–26. juuni	Vändra, Vihtra tee 4
27.–28. juuni	Rapla, Alu tee 1

vastuvõttu ning huvi suutervisega seotud teemade vastu: „Võrus võeti meid vastu väga soojalt. Seminariruumis ootas meid 15–20 öde ja arsti, kellel oli võimalus töö kõrvalt meid kuulata. Loengu ajal liitus meiega veel nii mõnigi meditsiinitöötaja. Loengu lugemine kulges vabas vormis: meie rääkisime suutervisest ja meie kuulajad said kohe jooksvalt nii küsimusi esitada kui ka oma kogemusi hammaste hoolitsemisest jagada. Üheks jututeemaks oli ka hambaravihüvitus, mille puhul rõhutasime sügava füüsilise ja vaimse puudega inimestel võimalust saada nüüdsest 100% hüvitist. Eriti palju huvi pakkus kuulajakonnale aga proteeside hoolitus. Kuulajate jaoks oli üllatav, et proteese ei tohigi pesta hambapastaga, vaid parem oleks kasutada näiteks vedelseepi. Pärast loengut seadsime end sisse ka haigla koridoris, kus saime kohtuda patsientidega ja meditsiinitöötajatega, kes ei saanud loengule tulla. Ka neile saime jagada teadmisi suuhügieenist ja rõhutada, kui oluline on viia lapsed ja lapselapsed hambaarstile, et juba noorena oleks suutervis korras ja suuhügieenivõtted õiged!“

Ülemaailmset suutervisepäeva tähistatakse igal aastal 20. märtsil. Sel päeval organiseeritud üritustega tõstetakse elanikkonna teadlikkust suutervise küsimustes ja rõhutatakse terve suu tähtsust terve elu jaoks.

DR RITA NÕMMELA
Stomatoloogia kliinik

Rebekka Lilleleht, Maris Ertmann, Anni Pilvar, Anne Hämäläinen

Erakorralise kardioloogia osakonna intensiivraviõed ACCA konverentsil

2.–4. märtsil viibisime Malagas, Hispaanias toimunud akuutsele kardiovaskulaarsele meditsiinile pühendatud rahvusvahelisel konverentsil Acute Cardiovascular Care 2019. Osalejatel oli võimalus valida rohkem kui 40 erineva loengu ja seminari seast, millest mitmed olid läbi ürituse mobiilirakenduse interaktiivsed ning pakkusid aktiivseid kaasamõtlemise võimalusi.

Valisime selle konverentsi, et olla kursis uuemate arengusuundadega erakorralises kardioloogias ning uurida, mida on õppida teiste riikide praktikast. Ühtlasi lootsime luua kontakte ja jagada kogemusi välisriikide kolleegidega.

Esimesel õhtul toimus vabamalt vormis ACCA Young üritus, kuhu olid oodatud kõik osalejad alla 40 eluaasta. Meie jaoks oli üks arendavaid osasid konverentsi programmist õhtune *speed mentoring*, kus sai erinevate valdkondade tippspetsialistidelt 5 minuti jooksul küsida küsimusi ning arutada oma osakonna arenguvõimalusi spetsiifiliste teemadel: elustamine, intensiivravi jpt. Tõe huvides tuleb öelda, et lubatud 5 minutit venisid oluliselt pikemaeks aruteludeks, millest sisukaimad olid ACCA järgmise presidendi Christian Hassageri ja doktorikraadiga õe Tom

Quinniga, kellel õnnestus mõned meist kiiresti ACNAP (Association of Cardiovascular Nursing and Allied Professionals) liikmeks värvata.

Tom Quinn inspireeris meid isikliku kogemuse näitel vaatama õendusvaldkonna arenguvõimalusi laiema pilguga. Christian Hassager rääkis uuringutes selgunud elustamisjärgse jahutamise printsiipidest ning rõhutas õdede rolli omastega suhtlemises. Kui meie osakonna praktikas ei ole suuri erinevusi soovitusliku jahutamiskeskusega, siis võrreldes Taani kolleegidega on Eesti õdedel puudu olulised volitused ja juhised, millest ja kuidas rääkida intensiivravi patsientide omastega. Lähedastele info jagamist ja nende rahustamise ülesanne soovitati suuremal määral usaldada õdedele, kuna nemad veedavad rohkem aega patsiendi voodi kõrval – küll aga on oluline vastaväljaõpe ja ühtne protokoll järgimise. Huvitava leinuta toodi ühes uuringus välja, et õed ja hooldajad suudavad arstidest oluliselt suurema täpsusega ette ennustada patsiendi surma.

Oodatust kõitvam oli postrite valik, mille hulgas oli ka kaks eestlaste poolt koostatut. Loengutes esitleti tähelepanuväärselt palju juhtumikirjeldusi, aga ka uuemate uurin-

gute tulemusi – sealhulgas neid, mis alles kestavad. Fookuses näisid olevat PEEP, antikoagulantravi ja Impella. Õnnestus kuulata paljusid juhtumeid, kus kasutati ravi-protsessis Impellat, aga ka LifeVesti, mis meie osakonna jaoks on mõlemad tundmatud vahendid. Meile kui õdedele pakkusid käsitelut teemadest enim huvi deliirium, vere-suhkru reguleerimine, läbipõlemine ja kvaliteetne elulõpuraavi.

Saime kinnitust, et hoolimata arenguruumist vastab küllalt suur osa meie osakonna praktikast tänapäevastele soovitudele. Mitmetele väliskolleegidele avaldas muljet, et meie õed on osakonnapõhised ning ei toimu pidevat rooteerumist. Paljudes maades tuntakse suurt puudust spetsialiseerunud õdedest.

Oma igapäevatoos saame konverentsil saadud teadmistest enim rakendada vere-suhkru reguleerimise ja deliiriumi mittemedikamentoosse ennetamise põhimõtteid. Täienes silmaring meditsiinilise tehnika kasutamise osas.

ANNI PILVAR
ANNE HÄMÄLÄINEN
REBEKKA LILLELEHT
MARIS ERTMANN
Erakorralise kardioloogia osakond
Südamekliinik

Kliinikum ootab arstitudengeid abiarstideks

Tartu Ülikooli Kliinikum pakub 5. ja 6. kursuse arstitudengitele võimalust kandideerida suveperioodiks abiarsti ametikohtadele.

Kliinikumi juhatuse liikme-ravijuhi dr Andres Kotsari sõnul on see noortele suurepä-rane võimalus näha haigla tööd seestpoolt: „Tudengid, kes on oma arstiõppe lõpusir-gel, saavad abiarstina kinnis-tada omandatud teoreetilised teadmised praktikas ning li-saks näha suurhaigla töö koo-gipoolt, mis on väärtuslik kog-emus tööalases karjääris.“

Abiarstid osalevad vastutava arsti juhendamisel tervishoiu-teenuse osutamisel, töötades nii ambulatoorsetel vastuvõt-tudel kui ka statsionaaris arst-õppejõu abina, suheldes pat-siendi ja tema lähedastega ning abistades erinevate prot-seduuride tegemisel.

„Abiarsti töö ja kaasatus on osakonniti erinev, kuid kind-lasti kasulik mõlemale osa-

poolele. Õpetava haiglana on kliinikumil hea meel pakku-da tudengitele väljakutset abi-arstina ning teisalt võimaldab see optimeerida ka suviseid puhkusegraafikuid,“ kom-menteeris dr Kotsar.

Abiarstiks on võimalik kan-dideerida lastekliinikusse, uro-loogia, üldkirurgia, sisehaigus-te, gastroenteroloogia, nefro-loogia, kardioloogia osakonda

ning kliinilise geneetika kesku-sesse. Abiarstide tööperiood on 1. juulist kuni 31. augustini.

Soovijatel tuleb saata elu-lookirjeldus koos avaldusega, kus on ära toodud, millisesse osakonda kandideeritakse, kliinikumi personaliteenistus-se Kersti Arendile (Kersti.Arend@kliinikum.ee, tel 731 8173, 5331 8173) hiljemalt 10. juuniks 2019.

Kliinikumi naiskoor osaleb juubelilaulupeol

Kliinikumi naiskoor läbis juu-belilaulupeo ettelaulmised ning osaleb 4.-7. juulil Tallin-nas toimival XXVII laulu- ja XX tantsupeol „Minu arm“. „Täname Kliinikumi Nais-koori energilist dirigenti Ne-le Valdрут, kelle juhendamisel on naiskoori lauljad omanda-nud kogu laulupeo repertuaari, läbinud kaks pingelist ette-laulmist ning jõudnud väga lühikese naiskoori tegevusaja jooksul üldlaulupeole, mis on iga laulja unistus!“ sõnas nais-koori juhatuse liige Daisi Nõmmik.

Foto: Kliinikumi naiskoor

Kliinikumi naiskoor

?

Mis teenistus osales 2005. aasta spordipäeval?

Vastuse palume saata 10. juuniks e-postiga aadressile Helen.Kaju@kliinikum.ee või tigu-postiga aadressile Kliinikumi Leht, L. Puusepa 8, 50406 Tartu. Õigesti vastanute vahel loositakse välja Kliinikumi Lehe aastatellimus. Head nuputamist!

Märtsikuu pildimängu fotol oli emeritprofessor Tiit Haviko. Loosi tahtel võitis lehetellimuse Kennet Kõiv. Palju õnne!

